Nederlandse Melkveehouders Vakbond

nr. 244 | december 2018

KOEBONT

Ledenblad Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Herbezinning mestbeleid 2

Masterplan Veenweide 7

Zwemmen in stroop 8

Visie van NMV

NMV; dat bent u!

Bij deze Koebont ontvangt u iets extra's. Het betreft de 'NMVisie'; de weloverwogen mening van NMV over verschillende aspecten uit de melkveehouderij. Maar ook hoe deze aspecten zouden moeten ontwikkelen. Als vereniging heeft NMV een luisterend oor gelegd bij haar achterban. Vanuit de commissies en het landelijk bestuur zijn op basis daarvan standpunten geformuleerd voor het NMV-beleid. Deze standpunten worden door onze dagelijkse bestuurders meegenomen. Zij gaan dat beleid uitvoeren en uitdragen richting andere partijen.

Na een gedegen voorbereiding is de visie van NMV een feit. Deze NMVisie is bestemd voor alle leden. Daarom hebben wij het gecombineerd verzonden met ons ledenblad Koebont. Want we vinden het belangrijk dat u als lid weet waar we met elkaar voor staan. Met dit document proberen we u duidelijk te maken welke standpunten we op verschillende dossiers uitdragen. Maar ook waar het volgens onze club in de toekomst naar toe moet met de melkveehouderij. Tevens hebben we een poging gedaan om u meer inzicht te verschaffen over de organisatie 'NMV' en de wijze waarop zij werkt en functioneert. We hopen dat dit kleine naslagwerk u in de basis het gevoel geeft dat uw belangen vertegenwoordigd worden. Voor feedback of andere opmerkingen kunt u altijd contact met ons opnemen. Veel leesplezier!

Foto: Gerrit Wermink

Herbezinning mestbeleid

De minister heeft afgelopen jaar aangekondigd dat zij wil onderzoeken of vereenvoudiging van het mestbeleid mogelijk is. De eerste stappen daartoe zijn inmiddels gezet en NMV is gevraagd om mee te denken over dit proces genaamd 'herbezinning van het mestbeleid'. De eerste bijeenkomst was nog niet inhoudelijk maar vooral gericht op hoe dit proces vorm krijgt. De minister heeft aangegeven dat zij zal kijken waar en hoe vereenvoudiging van mestbeleid mogelijk is. Daarbij laat zij zich informeren door de sectororganisaties en boeren zelf. NMV heeft aangegeven dat wij dit als belangenbehartiger toejuichen, als het daadwerkelijk vereenvoudiging oplevert. Dat is winst voor onze boeren en gezien de complexiteit van het mestbeleid geen overbodige luxe.

NMV realiseert zich dat er een spanningsveld zit tussen enerzijds eenvoudig beleid na willen streven, terwijl we vanuit NMV ook streven naar bedrijfsspecifieke verantwoording op bepaalde punten, zoals een hogere bemestingsnorm. Dat maakt mestbeleid juist weer extra ingewikkeld. We hebben wel ingebracht dat het een mooie kans is om meer aandacht te genereren voor bronmaatregelen (zoals Aeromix) in plaats van de huidige ingeslagen 'end of pipe' oplossingen. Wij vinden het erg belangrijk dat dit zijn weg vindt in het nieuwe beleid en dat er meer ruimte komt voor onderzoek. Bronmaatregelen zorgen er juist voor dat een boer nog écht boer kan zijn, zoals het hoort.

Wat NMV verder nog heeft meegegeven is dat dit een opening biedt om het vertrouwen van de boeren in het ministerie weer te herstellen. Op 23 oktober is er door de minister een brief gestuurd naar de Kamerleden, waarin de contouren beschreven staan. Zij zal over dit onderwerp verschillende bijeenkomsten organiseren, zowel landelijk als regionaal. Wanneer er meer over bekend is zullen wij dit zeker bij u onder de aandacht brengen. Het is namelijk erg belangrijk dat ook u uw stem laat horen zodra de gelegenheid zich voor doet!

NMV wordt in ieder geval betrokken in de dialoog. De komende maanden kijken we gezamenlijk waar volgens ons een aanpassing mogelijk is en goede standpunten formuleren. U bent ook van harte welkom daarover mee te denken en kunt ons te allen tijde van informatie voorzien. Daarbij moeten we er vooral voor zorgen dat NMV zichtbaar is op de bijeenkomsten om op deze manier onze standpunten actief uit te dragen.

NMV pleit voor praktisch borgingssysteem

Vanuit de zuivelsector en overheid zijn de laatste jaren allerlei verschillende instrumenten bedacht om het dierenwelzijn en de voedselveiligheid te borgen en te monitoren. Deze systemen stapelen maar op en richten zich elk op een onderdeel van het geheel. Zuivel en overheid hebben nu besloten dat er ter vervanging van deze systemen één compleet systeem moet komen die alle aspecten omvat. NMV is gevraagd om hierin mee te denken.

Belangrijk om te weten
Op onze website, www.nmv.nu staat het gezamenlijke persbericht omtrent dit nieuw te vormen systeem. Wat voor u belangrijk is om te weten, is dat de systematiek die de melkfabriek nu presenteert op de ledenvergaderingen níet de definitieve versie is. Wat NMV betreft wordt er eerst gekeken naar de uiteindelijke opdracht van onder andere Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel (COKZ). Dát is voor NMV het uitgangspunt. Los van het feit of dit de wens is van de zuivelsector. Wij gaan dus niet klakkeloos akkoord met de systematiek die nu voorligt. Gelukkig zijn we niet de enige deelnemende partij die er zo over denkt.

Onze inzet
Vanuit NMV zetten we ons in om te voorkomen dat het nieuwe systeem een papieren tijger wordt die bovenop de huidige systemen op het bord van de melkveehouder komt. Het systeem dient helder, logisch, en praktisch uitvoerbaar te zijn. Bovendien moet het zijn doel daadwerkelijk dienen: op praktische wijze laten zien dat de diergezondheid en het dierenwelzijn op onze bedrijven goed is en dat de voedselveiligheid op onafhankelijke wijze geborgd wordt. Niet meer, niet minder.

Overgangsjaar
2019 wordt het overgangsjaar waarin de zuivelfabrieken ervoor mogen kiezen om een combinatie van CDM en KoeKompas toe te passen. In het nieuwe borgingssysteem worden de onderdelen van deze systemen gecombineerd. Vanaf 2020 eist de overheid een onafhankelijk en jaarlijks uit te voeren controle op melkveebedrijven. Deze controle krijgt, zo is de bedoeling, een plek in het nieuwe systeem. Het systeem zal daarom in 2020 ingevoerd worden door alle zuivelfabrieken. Zodra er meer bekend is over het nieuwe borgingssysteem zullen we u hierover informeren.

BOUT
advocaten
www.boutadvocaten.nl

AGRISUN
www.agrisun.nl

EMB congres:
Wij eisen een verantwoordelijk zuivelbeleid

Op 20 en 21 november heeft in Zell am Harmersbach, gelegen in het Zuid-Duitse Zwarte Woud, de ledenvergadering van de European Milk Board plaatsgevonden. Vertegenwoordigers van de 20 aangesloten organisaties bespraken de huidige situatie en toekomstige strategie van de European Milk Board (EMB). Ook zijn de uitkomsten gepresenteerd van de kostprijsstudie die in opdracht van de EMB in 6 verschillende landen gehouden is.

Markt Verantwoordelijkheid Programma (MVP) in GLB
Het belangrijkste doel van de EMB is en blijft een stabiele markt met een kostendekkende melkprijs.
Alle ledenorganisaties zijn het er over eens dat de Europese zuivelmarkt doeltreffende instrumenten nodig heeft om crisissen te voorkomen of op te lossen. Een effectief crisis instrument zoals het MVP is noodzakelijk. Het MVP moet worden opgenomen in het GLB om crisissen in de toekomst te voorkomen en een flexibele aanpassing van de melkproductie mogelijk te maken. We hebben met de Rusland boycot gezien hoe snel de markt uit evenwicht kan zijn en de melkprijs kan dalen. Dit kan zich met de Brexit of een handelsoorlog met de VS herhalen. De EU moet hier direct op kunnen reageren en niet pas in actie komen als het kwaad alweer geschied is. De EMB zal haar lobby intensief voortzetten om dit instrument in het GLB te verankeren. Behalve gesprekken met politici worden ook gesprekken met de COPA (Europese boerenbonden) en EDA (Europese zuivelindustrie) gevoerd.

Kostprijsstudie 2017
De noodzaak van het MVP wordt nog eens onderstreept door de uitkomsten van het kostprijzenonderzoek dat het Duitse onderzoeksbureau BAL voor de EMB heeft uitgevoerd. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in België, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en Nederland.

Table 1: Milk production costs and farm gate prices in 2017 in six European countries in cents per kilogram.

Milk-producing country	Belgium	Denmark	France	Germany	Luxembourg	Netherlands
Production costs (end total without net investments)	42.53	38.74	45.14	41.81	42.62	42.01
Farm gate price	35.05	36.79	34.42	37.40	34.83	35.45
Cost shortfall in cents per kg	-7.48	-1.95	-10.72	-4.41	-7.79	-6.56
Cost shortfall in per cent	-18%	-5%	-24%	-11%	-18%	-16%

De uitkomsten van dit onafhankelijke onderzoek laten zien dat ondanks dat 2017 een veel beter jaar was dan 2015 en 2016 er toch nog een tekort van ongeveer 2 tot 11 cent/kg melk was. Het MVP zou in de huidige situatie dan ook al in werking getreden zijn.

Solidariteit
Zeer kenmerkend voor de EMB is de grensoverschrijdende solidariteit tussen de EMB leden. Men ziet elkaar als collega's en zeker niet als concurrenten. Ondanks de verschillende randvoorwaarden in de verschillende landen is er heel duidelijk de wil om in solidariteit samen te blijven werken aan het gemeenschappelijke doel.
Deze solidariteit komt ook tot uiting in het reisverslag van het bezoek aan Burkina Faso in Afrika dat voorzitter Erwin Schöpges en de Franse melkveehouder Adrien Lefévre gemaakt hebben. Zichtbaar wordt wederom de vernietigende werking die Europese melkoverschotten kunnen hebben op de Afrikaanse markt. Melkpoeder vermengt met goedkope palmolie verdringt de lokale melk en drukt de melkprijs, zodat ook deze boeren geen eerlijke prijs voor hun product kunnen krijgen. De EMB spreekt zich nadrukkelijk uit tegen het dumpen van de Europese overschotten elders in de wereld. We moeten niet meer produceren dan we kostendekkend af kunnen zetten. De EMB ondersteund melkveehouders in Burkina Faso met het opzetten van Fair-Faso, vergelijkbaar met de Faire Melk, zoals die in verschillende landen in Europa opgezet is.

Ook zoekt de EMB samenwerking en solidariteit met de Europese burger. Melkveehouders willen samenwerken met burgers voor een maatschappelijke verantwoorde melkveehouderij met hoogwaardige, veilige producten, maar daar hoort ook een Faire prijs bij.

European Milk Board

Masterplan veenweide

In Noord Holland laait een heftige discussie op over mogelijk herinrichting van het veenweidegebied om bodemdaling tegen te gaan. Op maandag 3 december was er een Provinciale Statenvergadering waarop onze beleidsmedewerker Femke Bakhuisen-Wiersma namens NMV voor u heeft ingesproken tegen de Statenleden. We delen graag haar speech met u zodat u weet welke boodschap we daar hebben uitgedragen. Ons speerpunt is dat de boer bij deze plannen centraal dient te staan.

Hoe zou het zijn, wanneer u vandaag een brief ontvangt waarin staat dat u wegens klimaatdoelstellingen geen auto meer mag gebruiken? En uw woning binnen vier maanden van het gas af moet? Oh, en voor het einde van 2019 moet deze energieneutraal zijn, maar de opties die u krijgt aangereikt hebben hun effectiviteit nog niet bewezen. Ook wordt u verplicht uw woning groen te schilderen. U zult waarschijnlijk zeggen dat hier een 'bizarre situatie' ontstaat waar u niet op kan acteren. En u denkt: 'wie besluit dit zonder overleg, over mijn eigendommen'? Dit is precies de realiteit voor veel van onze melkveehouders.

Ik ben Femke Bakhuisen. Acht jaar geleden ontmoette ik een melkveehouder. Sindsdien val ik van de ene verbazing in de andere over alle veranderende omstandigheden waar een boer mee geconfronteerd wordt. Ik zit hier als boerin, voor de boeren, maar ook als beleidsmedewerker van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond. Zowel vanuit mijn persoonlijke interesse als vanuit mijn functie volg ik de politiek en landbouw gerelateerde beleidsprocessen. Wat mij daar met name in opvalt is dat er veel debatten gevoerd worden over de landbouw, terwijl de praktijk zelf niet of nauwelijks gehoord wordt. Er lijkt ook onvoldoende inzicht te zijn in hoe zeer bepaalde keuzes in zullen grijpen op het persoonlijke leven van boerengezinnen. Wat dat betreft vind ik het positief dat de sprekers hier vandaag de gelegenheid krijgen ook hun geluid te laten horen.

In een filmpje over de herinrichting veenweide Noord-Holland, wordt een boer uitgebeeld die van een melkveebedrijf zo overstapt naar natte gewasteelt en daar in dat filmpje ogenschijnlijk heel blij van wordt. Dan heb je het denk ik niet helemaal begrepen, of verdiept in de praktijk. Het komt zo'n beetje op hetzelfde neer als tegen een psychiater zeggen dat hij voortaan chirurg wordt. Beide vallen onder de gezondheidszorg maar kennen wel degelijk heel specifieke expertises en specialisaties. Een overstap is echt niet voor iedereen weggelegd. Een boer is ook niet gewoon een boer, maar heeft ook zijn specifieke specialisaties. Ik spreek dagelijks verschillende boeren over uiteenlopende problemen. En de sector heeft de afgelopen jaren zoveel voor zijn kiezen gehad. Van de aankondiging Wet grondgebonden groei, de aankondiging fosfaatrechtenstelsel, het fosfaatreductieplan, implementatie wetten en nog veel meer, dat er zelfs vanuit het ministerie het geluid komt dat er extra aandacht moet zijn voor de psychische toestand van de boeren. Ze staan zwaar onder druk en plannen zoals wat hier op tafel ligt houden daar geen rekening mee en maken dat alleen maar erger.

Dat er iets moet gebeuren rondom bodemdaling zal ik niet ontkennen. Ik ben geen specialist bodemdaling, maar heb wel specialisten geraadpleegd. Wat duidelijk wordt is dat er nog veel onderzocht moet worden. In Nederland heeft nog geen langjarige teelt van paludiculture plaatsgevonden volledig onder water en is onvoldoende kennis of het daadwerkelijk emissies reduceert (overall bekeken) en wat de andere neveneffecten zijn. We weten het simpelweg nog niet. Er lopen nog heel veel onderzoeken waar nu op vooruit gelopen wordt.

Willemien Koning (CDA) en Femke Bakhuisen (NMV) pleiten samen met vele boeren voor meer zeggenschap.

Ook bevreemdt het ons dat er sterk gestuurd wordt in een bepaalde richting terwijl dit over andermans eigendom gaat. Er zou volgens ons wel een doelstelling geformuleerd kunnen worden, maar de invulling om aan die doelstelling te voldoen zou aan de eigenaar van de gronden moeten zijn. Zo krijgen innovaties die ook goed werken een kans om doorontwikkeld te worden. Er zijn meer oplossingen mogelijk.

Ons voorstel zou zijn om een masterplan te ontwikkelen waarin met name de boeren uit het veenweidegebied zelf een prominente rol krijgen om bovendien het draagvlak onder boeren te vergroten. Wat me daarnaast bevreemd is dat de plannen die hier op tafel liggen parallel lopen aan de onderhandelingen voor het klimaatakkoord, waar veenweidegebied en maatregelen ook besproken worden. Is het niet verstandiger om te kijken hoe de maatregelen die in dat pakket worden opgenomen uit zullen werken op onder andere bodemdaling? Tot zo ver mijn bijdrage waarin ik tot slot nogmaals wil benadrukken dat het ontzettend belangrijk is de boeren zelf een stem te geven in dit proces.

Veel boeren bijeen op het provinciehuis in Haarlem om bodemdaling van het veenweidegebied tegen te gaan.

NMV op Twitter

Willemien Koning@WillemienKoning Als antwoord op @messeklever Goed dat #boeren en belangenorganisaties aanwezig waren om stem te laten horen! Nu #gezamenlijk met sector stappen zetten op weg naar realistisch plan om bodemdaling tegen te gaan met behoud koe, boer en weidevogel in landschap. Niet eenzijdig richten op palidicultuur! @CDANH

Danielle de Nie Boeren hebben de oplossing voor het klimaat probleem, recht onder onze voeten: de bodem. Wereldwijd bevat de bodem meer koolstof dan alle planten en bomen tesamen!#WorldSoilDay2018 @bodemkunde #levenindebodem #natuurlandbouw #natuurinclusief

Lydia van Rooijen@Lydienee 15 nov. De kentekenplicht. Vanaf 2025 ook voor trekkers. Voor voertuigen die niet sneller dan 25 km/uur rijden en geen gebruik willen maken van het centrale ontheffingenloket geldt een overgangsperiode tot en met 31 december 2024.

Post per email

Wilt u snel op de hoogte gehouden worden van de persberichten die de NMV uitbrengt? Of snel informatie toegezonden krijgen zoals bijvoorbeeld r**ecente informatie over fosfaatrechten**. Heeft u afgelopen maanden niets ontvangen van de NMV per e-mail? Mail dan uw juiste e-mailadres naar info@nmv.nu zodat wij uw e-mailadres kunnen registreren. Dan blijft u op de hoogte van het allerlaatste NMV-nieuws!

NMV op Twitter

Volg ons op Twitter ***@NMVnieuws***

Klimaat en koolstof in landbouwbodems

Neem tijdelijke vastlegging in gras en voedergewassen mee

Het onderwerp krijgt de laatste jaren steeds meer aandacht. In de nabije toekomst zal dit wegens klimaatdoelstellingen alleen maar toenemen: Bevorderen van organische stofopbouw in landbouwbodems. Bij NMV hebben we inmiddels al jaren het mooie spandoek om onze sector te promoten. Hierop staat hoeveel CO2 er per jaar, per hectare, wordt vastgelegd bij goed landgebruik. Nu is het wel zo dat de CO2-vastlegging per hectare grasland enorm verschilt, en dat er door beter grasland en bodemmanagement nog positieve ontwikkelingen doorgemaakt kunnen worden.

Wageningen Universiteit & Research (WUR) stelt dat het mogelijk moet zijn om jaarlijks ongeveer 5 megaton CO2 vast te leggen in landbouwbodems. Daarmee bedoelen zij de langdurige vastlegging in de vorm van organische stof. Even voor uw beeldvorming: De melkveehouderij heeft een opgave om voor 2030, 1,6 megaton aan CO2 equivalenten te reduceren. Dit is inclusief broeikasgassen zoals methaan en lachgas. Alleen in de rekenmethode van CO2 equivalenten wordt dat dusdanig teruggerekend dat de bijdrage van de verschillende broeikasgassen vergelijkbaar is met de bijdrage van CO2. U begrijpt dat er een behoorlijk potentieel is in onze landbouwgronden als we deze duurzame vastlegging zouden mogen gaan verrekenen als zogenaamde 'negatieve emissie'.

NMV is daarnaast zoals u weet er warm pleitbezorger van om ook de tijdelijke vastlegging in gras en voedergewassen mee te nemen. Samen vormen zij per slot van rekening de korte koolstofkringloop. Momenteel zijn we in gesprek met een aantal wetenschappers die zo'n balansrekening voor ons op papier kunnen zetten. NMV zal de uiterste inspanning leveren om ervoor te zorgen dat dit op een juiste wijze wordt meegenomen.

Maar er wordt in de klimaatdoelstellingen ook iets van de melkveehouders verwacht. Volgens NMV zijn er wat dat betreft kansen voor koolstofvastlegging in landbouwbodems, maar ook duurzame energieopwekking op landbouwbedrijven kan gestimuleerd worden. Monovergisting is wat ons betreft een verkeerde keuze, omdat dit de koolstof uit de mest haalt die juist nodig is voor opbouw van organische stof in de bodem. Ook is niet bekend wat monovergisting op de lange termijn met de bodemkwaliteit doet. Hier zetten wij grote vraagtekens bij. Toch wijst alles erop dat een deel van de sector aan monovergisting blijft vasthouden.

Welke exacte maatregelen uiteindelijk in aanmerking komen om te voldoen aan klimaatdoelstellingen laat nog even op zich wachten. De voorstellen die nu op tafel liggen worden eerst doorgerekend om te kijken welke reductiewaarde er op bedrijfsniveau aan gehangen kan worden. Zodra hierover iets valt te communiceren zullen wij u daarvan op de hoogte brengen. Ook zijn wij met enkele wetenschappers in gesprek om een balansrekening op te maken over de korte koolstofkringloop. Dit om de standpunten en belangen van melkveehouders feitelijk te ondersteunen en te benadrukken.

Spandoeken hekformaat verkrijgbaar

Vastlegging van CO2 is een actueel onderwerp. Dat merkten we ook op de beurzen in Gorinchem en Hardenberg.
We kregen veel positieve reacties op ons spandoek.

Het is belangrijk om burgers bewust te maken van de positieve invloed van grasland op het milieu. Daarom brengen wij ons hekspandoek graag nog eens onder de aandacht.
De spandoeken zijn 3 bij 1 meter, daardoor handig te bevestigen op bijvoorbeeld een hek. De afbeelding is gelijk aan onderstaande foto. Voor slechts € 75,- inclusief verzending kunnen we u zo'n mooi spandoek leveren. Het spandoek draagt absoluut bij aan de positieve beeldvorming voor de melkveehouderij. Bovendien is het een mooie afbeelding voor op uw hek, waar u 100% achter kunt staan. Wilt u ook zo'n prachtig spandoek bestellen?
Stuur dan een mail met uw gegevens naar info@nmv.nu. Dan bestellen wij het spandoek en zorgen dat het bij u geleverd wordt.

PAS maakt pas op plaats

Voor 1 juli 2015 was het moeilijk om een natuurwetbeschermingsvergunning te krijgen omdat de ruimte moest komen uit intern salderen. Dat wil zeggen verminderen van emissies waardoor meer dieren gehouden kunnen worden, of door extern salderen; dat zijn gekochte ammoniakvergunningen uit de buurt. Daarna is de PAS van kracht geworden en mocht er niet meer extern gesaldeerd worden. Met de PAS werd het voor bedrijven en overheden veel eenvoudiger om een natuurwetbeschermingsvergunning te krijgen. Door middel van Aerius werd de impact van een activiteit op een Natura-2000 berekend. Het principe van de PAS noemen ze een zogenaamde mitigerende maatregel. Dat betekent dat verschillende projectmaatregelen gelijktijdig en niet achteraf ruimte moeten geven voor vergunningen. Denk aan natuurontwikkeling, die tot reductie van stikstof leiden.

Bezwaren tegen vergunning

Enkele belangenorganisaties zoals de MOB / Vereniging Leefmilieu en Werkgroep Behoud de Peel (WBdP) hebben de verleende natuurwetbeschermingsvergunningen van veelal intensieve veehouderijen aangevochten. Door de actiegroepen zijn bij de Raad van State nog veel vergunningsaanvragen aangehouden. De Raad van State heeft advies gevraagd bij de Europese rechters, omdat de Habitatrichtlijn een EU-wet is.

Het Hof is in haar advies van mening dat natuurontwikkeling onvoldoende zekerheid geeft dat de maatregelen milieu voordelen opleveren. Helaas ziet het Hof bemesten van land, maar ook beweiden als een project dat niet vergunningsvrij is. De Raad van State gebruikt dit advies van het Hof en doet begin volgend jaar een uitspraak. Voor de bedrijven die tot nu toe een NB-vergunning hebben werden alleen het bouwblok opgenomen in de aanvraag.

Minister Schouten heeft in een Kamerbrief van 20 november 2018 laten weten dat het verstrekken van vergunningen binnen de PAS voortgezet kan worden. Ook zullen de vrijstellingen van de vergunningsplicht in beginsel toelaatbaar zijn voor activiteiten die een stikstofdepositie veroorzaken beneden de grenswaarden en voor beweiden en bemesten. Als de Raad van State beslist heeft, kan dit standpunt weer wijzigen.

Bestaand gebruik

Ongewijzigd toegestaan bestaand gebruik is volgens de Habitatrichtlijn vergunningsvrij. Die toestemming moest er dan al voor de aanwijsdatum van het betreffende Natura-2000 gebied zijn waar een project invloed op uitgeoefend kan worden.
Voor bedrijven zonder Natuurbeschermingsvergunning is voor het aantonen van bestaand recht niet alleen de hoogst benutte milieuvergunning(en) relevant. Ook uw recente veebezetting die onder invloed van de fosfaatreductie lager kan zijn is van belang en daardoor kunnen uw ammoniakrechten verminderen als u geen natuurwetbeschermingsvergunning heeft aangevraagd. Als er op uw bedrijf te lang geen vee wordt gehouden kunnen uw ammoniakrechten helemaal vervallen. Ook loopt u het risico dat er aanzienlijk minder vee (door u zelf of anderen) gehouden mag worden in de toekomst.

Oplossing

NMV is van mening dat via aanpassing van het Europees recht een oplossing mogelijk is. Het is echter een moeilijke opgave om draagvlak te krijgen binnen alle andere EU-landen. Wij zullen wel lobbyen bij de politieke partijen voor de verkiezingen van de EU. NMV is niet blij met de onzekerheid die door toedoen van actiegroepen is veroorzaakt. De landbouw heeft als groot nadeel dat die binnen het Europees recht niet wordt gezien als groot maatschappelijk belang dat via compensatie gerealiseerd kan worden. Dat betekent dat u extra over uw vergunningen dient te waken.

Nog geen NB-vergunning?

NMV realiseert zich dat dit een hele moeilijke materie is en adviseert u zich te laten informeren door een deskundige als u geen NB-vergunning heeft.
Als uw bedrijf en/of percelen hemelsbreed dicht bij een Natura-2000 gebied liggen wordt de invloed op de natuur groter geacht. Om bestaand gebruik te kunnen verantwoorden adviseert NMV de hele administratie over beweiden en bemesten d.m.v. meitellingen, mestboekhouding en jaarstukken te bewaren (en/of in te scannen). Dit kan tientallen jaren terug gaan tot het moment waarop het Natura 2000 gebied is aangewezen. De gemeente kan u verder helpen met kopieën van oude milieuvergunningen.

Op de Aerius site kunt u zien waar de Natura-2000 gebieden in uw buurt liggen en wanneer ze zijn aangewezen; dat is het moment waarop vergund bestaand gebruik aanwezig moet zijn als u geen NB- vergunning heeft. https://monitor.aerius.nl/monitor/?locale=nl

Kentekenplicht bij trekkers

NMV verzet zich al jaren tegen een verplicht kenteken voor trekkers die weinig op de openbare weg komen. Bij nader onderzoek blijkt dat het volgens de EU-verordeningen helemaal niet verplicht is voor trekkers met een lagere snelheid.

Een belangrijke reden waarom destijds het wetsvoorstel werd aangehouden. Daarnaast speelt ook een Europees APK-plicht voor trekkers, maar ook die is niet voor alle voertuigen verplicht, aldus de EU. Nu is de APK-registratie gekoppeld aan het kenteken van een voertuig.
In de Kamerbrief van 14 november 2018 laat minister Van Nieuwenhuizen weten dat vanaf 2025 alle landbouwvoertuigen die op de openbare weg rijden een kenteken moeten voeren. Het kenteken dat trekkers in grensstreek voeren, het zogenaamde 'grensverkeer kenteken', komt te vervallen.

Gelijktijdig wordt de maximum snelheid verhoogd, van 25 kilometer per uur naar 40 kilometer per uur, als het lokale bestuur deze wijziging doorvoert. U mag overigens alleen 40 kilometer per uur rijden als er ontheffing door het RDW verleend is voor het betreffende kenteken.

Er zijn maar weinig trekkers die nooit op de openbare weg komen, waardoor bijna elke trekker een kenteken moet hebben. Het moge duidelijk zijn dat door deze massale, semi-gedwongen deelname van alle trekkers de kosten voor professionele bedrijven die veel op de weg komen veel lager worden. NMV vreest dan ook dat het tractorkenteken uiteindelijk een nieuwe melkkoe gaat worden. We blijven dan ook pleiten voor ontheffing voor langzame trekkers. Daarnaast willen we een versimpeling van de opschortregeling voor voertuigen die slechts sporadisch, voor bijvoorbeeld onderhoud, oogst, of een old timer toertocht- op de openbare weg komen. Er was ons immers minder regels beloofd en dit zullen wij dan ook meenemen.
Op 18 december 2018 gaat de Kamer in debat met de Minister en zal NMV vooraf haar input geven aan de Kamerleden.

NMV op pad

Waar is NMV geweest afgelopen maand?

1-11 Agrarische tafel over gevolgen gaswinning Groningen
1-11 Werkgroep doorontwikkeling – project integraal instrument
2-11 Klimaattafel uitwerkgroep melkveehouderij & zuivel
5-11 Overleg programmateam IBR BVD
5-11 Debat Landbouwvisie - In gesprek met Carola Schouten
6-11 Werkgroep doorontwikkeling – project integraal instrument
6-11 Bijeenkomst "Ondernemen in roerige tijden" (Melkveebranche)
7-11 Stichting Weidegang
8-11 Klimaattafel uitwerkgroep melkveehouderij & zuivel
8-11 Nevedi-congres 'Naar een klimaatvriendelijke voedselketen'
12-11 Overleg Platform WBE Noordkop
13-11 Veenweide visie
14-11 Next Generation Farming
15-11 Stuurgroepvergadering Delta-aanpak-overleggen N-Brabant
15-11 ZuivelNL themadag: Emissiearm veevoer
15-11 ZuivelNL themadag: Duurzame Inzetbaarheid binnen zuivelindustrie
15-11 Agrarische tafel over gevolgen gaswinning Groningen
19-11 OverlegInstrument veterinaire borging
20-11 Bijeenkomst commissie Organisatie & Communicatie
20-11 Overleg op ministerie; kwartaalcijfers fosfaat
20/21-11 EMB Extended Board meeting
21-11 Afspraak Nutrilab
21-11 Bestuursvergadering ZuivelNL + ALV
21-11 VoederwaardeNL
22-11 Agrarische tafel over gevolgen gaswinning Groningen
22-11 Symposium Zoetwatervoorziening Oost Nederland
22-11 Bijeenkomst commissie Dieren
22-11 Afspraak GD
23-11 Klimaattafel uitwerkgroep melkveehouderij & zuivel
26-11 Bezoek ILVO Methaanonderzoek melkveehouderij
27-11 t/m 29-11 Rundvee & Mechanisatie Vakdagen Gorinchem
28-11 Sectorwerkgroep Melkveehouderij, private certificering van de mestketen
28-11 Klimaattafel stuurgroep veehouderij
29-11 Agrarische tafel over gevolgen gaswinning Groningen
30-11 Klimaattafel uitwerkgroep melkveehouderij & zuivel
3-12 Afspraak met Unie van Waterschappen
4-12 Bijeenkomst Nederlands Centrum voor Mestverwaarding
5-12 Afspraak met SGP over fosfaatrechtenregeling
5-12 Afspraak met CDA, Jaco Geurts over fosfaatrechtenregeling
5-12 Afspraak met Groenlinks, Laura Bromet over fosfaatrechtenregeling
5-12 Bestuurlijk overleg destructietarieven met Dir. Gen. M. Sonnema
6-dec Agrarische tafel over gevolgen gaswinning Groningen
6-dec Overleg Waterschap Vallei en Veluwe
7-dec Klimaattafel uitwerkgroep melkveehouderij & zuivel

Zwemmen in stroop: een jaar procederen in fosfaatzaken

Het is inmiddels bijna een jaar geleden dat de eerste fosfaatbeschikkingen werden verzonden. Tijd om een tussenbalans op te maken. In deze bijdrage geef ik een beknopte samenvatting van de stand van zaken van de verschillende lopende procedures en geef ik mijn visie op de gang van zaken tot dusver. Ik beperk me daarbij tot het bestuursrecht, en dan hebben we met twee instanties te maken, RVO en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB).

RVO

Een groot aantal melkveehouders heeft bezwaar gemaakt tegen de fosfaatbeschikking en/of een beroep gedaan op een knelgevallenregeling en/of een beroep gedaan op artikel 1 Eerste Protocol EVRM (disproportionele last). Op grond van uitspraken van het CBB moet RVO alle bezwaren en aanvragen van een melkveehouder gecombineerd behandelen, hetgeen uitmondt in één besluit (waartegen vervolgens beroep kan worden ingesteld bij het CBB). Dat is praktisch, maar het leidt in veel gevallen tot een enorme vertraging in de besluitvorming. Met name voor de bedrijven die hun beroep op de disproportionele last nader moeten onderbouwen aan de hand van accountants verklaringen en verklaringen van de bank. Dit is nu juist de categorie ondernemers die in financieel zwaar weer verkeren en dringend behoefte hebben aan duidelijkheid. Ik heb de indruk dat bij het Ministerie de politieke wil ontbreekt om deze groep (met name degenen die hebben geïnvesteerd in stallen) tegemoet te komen, en dat zou betekenen dat velen van hen genoodzaakt zouden zijn om alsnog de gang naar het CBB te maken.

Verder heeft RVO de afgelopen maanden beslist op veel aanvragen voor de knelgevallenregeling. Het valt op dat men uiterst terughoudend is met het toewijzen van aanvragen van nieuw gestarte bedrijven, vaak met als motivering dat het om overname van een bestaand bedrijf zou gaan. De regeling is op dit punt verre van duidelijk en het staat allerminst vast of deze besluiten de toets van het CBB kunnen doorstaan. Gezien de grote belangen zullen veel veehouders besluiten om hun zaak aan het CBB voor te leggen.

In algemene zin moet worden opgemerkt dat de wettelijke termijnen vaker niet dan wel worden gehaald. Dat leidt tot veel frustratie. De remedie daartegen is RVO in gebreke stellen, maar als dat vervolgens leidt tot een afwijzing met een standaard-achtige motivering, dan schiet je daarmee nog niet zoveel op. Van makelaars hoor ik dat overdrachten van fosfaatrechten veel minder soepel verlopen (en dat er vaker iets fout gaat), dan overdrachten van pluimvee- en varkensrechten, terwijl de systematiek hetzelfde is. RVO lijkt, al met al, onvoldoende toegerust om alle taken die in het fosfaatdossier op haar afkomen adequaat te kunnen uitvoeren.

NMV heeft dit afgelopen september al aangegeven in een brief aan de minister. Citaat uit deze brief: *Als hiervan het gevolg is dat onbedoelde overschrijders zich moeten verantwoorden voor de rechter, is NMV de mening toegedaan dat dit het gevolg is van onbehoorlijk bestuur. Met name een gebrek aan het voldoen aan het zorgvuldigheidsbeginsel.*

CBB

Het CBB is in 2018 overspoeld met een ware tsunami aan nieuwe zaken over fosfaatrechten, en dat terwijl er ook nog diverse procedures over het fosfaatreductieplan lopen. Tekenend is dat het wel vier weken duurt voordat je ontvangstbevestiging van een nieuwe zaak ontvangt, waar dat voorheen nog geen week duurde. Dat roept herinneringen op aan de jaren '80, toen hetzelfde College opeens werd geconfronteerd met een groot aantal procedures over het melkquotum. Toen duurde het soms wel twee of drie jaar voordat op een beroep werd beslist, en het valt te vrezen dat we dat nu weer gaan meemaken. Anderzijds zullen er veel min of meer vergelijkbare (categorieën van) zaken op het bordje van het CBB liggen (denk bijvoorbeeld aan beroepen tegen de "herbeschikkingen" van vleesveehouders), en men gaat deze ongetwijfeld rubriceren en lijnen uitzetten. Maar dat neemt niet weg, dat ook bij het CBB de capaciteit wel eens de remmende factor kan gaan worden.

Conclusie

Wat de fosfaatrechten betreft lijkt het rechtssysteem krakend en piepend vast te lopen, en degenen die een procedure hebben lopen zijn daarvan de dupe. Dat baart zorgen, en de Vereniging van Agrarisch Recht advocaten heeft dit onlangs middels een brandbrief aan de Minister kenbaar gemaakt. Het zou de Minister sieren indien daarmee rekening gehouden zou worden met het bestraffen (via het strafrecht of via het bestuursrecht) van degenen die als gevolg van de trage procedures nog geen duidelijkheid hebben over hun fosfaatrechten.

Piet Stehouwer Bout advocaten

Update IBR- en BVD-programma

Op dit moment hebben alle melkveehouders zich aangemeld voor het IBR- en BVD-programma. De Gezondheidsdienst (GD) heeft de melkveehouders ingedeeld bij het desbetreffende programma passend bij hun status. Nu dient het moment van de tweede enting of vervolg bloedonderzoek, afhankelijk van uw programma, zich aan. Houd dit in de gaten.

Waar moet u op letten?
Het komt vaak voor dat melkveehouders te laat opmerken dat er een tweede enting of vervolg bloedonderzoek plaats moet vinden. Met het gevolg dat men terugvalt in de status "onbekend". Dit is een vervelende situatie die voorkomen moet worden. U ontvangt berichtgeving hierover via uw mailbox of veeonline. Hierin geeft de GD aan of er vervolghandelingen nodig zijn voor uw status. Voorheen stuurde de GD deze meldingen via de post, maar nu communiceert de GD vrijwel uitsluitend online (via e-mail). Als u niet tijdig op deze melding anticipeert kan opnieuw starten met het programma het gevolg zijn. In dat geval zijn alle gemaakte kosten voor niets geweest.

Hoe zit het met BVD-geënte dieren?
Voor de BVD-geënte dieren op of van een niet BVD-vrij bedrijf is er nog geen concrete oplossing. Er is al wel een handreiking gedaan. Er kan vrijstelling worden aangevraagd voor bloedonderzoek bij dieren waarvan bekend is dat ze geënt zijn tegen BVD. Hiermee kunnen kosten worden bespaard. Maar het dier wordt dan wel als BVD-positief geregistreerd met alle bijbehorende gevolgen van dien. Vervolgens dient er door middel van oorbiopten te worden aangetoond dat het geënte dier geen BVD-positieve of drager-kalveren voortbrengt.
Het onderzoeken van de kalveren is noodzakelijk omdat men van mening is dat een vaccinatie tegen BVD geen volledige garantie geeft op een ziekte- of dragerschapsvrije vrucht van een geënte moederdier als BVD in de omgeving aanwezig is.

Wat doet de vleesvee sector?
Binnen de vleesveesector is de participatie in IBR- en BVD-programma's nog niet groot. De invoering hiervan stuit binnen die sector op praktische problemen. Er wordt volop gewerkt aan oplossingen voor deze sector, zodat de gemaakte afspraken nagekomen kunnen worden. Onder andere is afgesproken dat er in 2020 geen afzet meer is voor kalveren die niet meedoen aan een IBR- en BVD-vrij programma.

NMV blijft zich inzetten voor oplossingen die praktisch uitvoerbaar zijn en aansluiten op de praktijk.
Heeft u suggesties of praktische problemen? Laat het ons weten! Wij zullen dit tevens delen met de verantwoordelijke instanties.

Oproep

Gezocht: provinciale bestuurders

De besluitvorming in Nederland verschuift meer en meer van landelijk naar provinciaal niveau. Denk bijvoorbeeld aan het ganzenbeleid. Daarom zijn we op zoek naar provinciale bestuurders of actieve NMV-leden die zich in willen zetten voor een bepaald onderwerp binnen de provincie. Uiteraard met ondersteuning van onze commissies en bestuurders.

Vindt u het interessant om provinciale zaken met betrekking tot de melkveehouderij bij te houden of bent u als melkveehouder actief binnen bijvoorbeeld waterschappen of sector gerelateerde actiegroepen/commissies? Maar weet u niet zeker provinciale bestuurder voor NMV dit daadwerkelijk iets voor u is?

Meld u nu aan
Wij organiseren begin volgend jaar een aantal informatiebijeenkomsten voor belangstellenden. Hierin geven we uitleg en ondersteuning met handige tips en trucs. Op die manier kunt u zelf bepalen of deze functie iets voor ú is.

MAINEnergie

MAIN Energie heeft inmiddels veel NMV-ers als vaste klant. De kracht van MAIN Energie zit in het persoonlijke contact en het vertrouwen van de klant. Als u klant wordt bij MAIN Energie profiteert u van onze scherpe tarieven en onze overstapservice. Wij nemen alle administratieve rompslomp uit handen en verzorgen de totale, naadloze overstap. Hierdoor blijft u te allen tijde verzekerd van levering van stroom en gas.

Wilt u net als vele andere collega-bedrijven profiteren van scherpe energietarieven?
Neem dan contact op met het Sales team van **MAIN** Energie. U kunt ons telefonisch bereiken op 088 - 08 09 000 of per e-mail via sales@mainenergie.nl.

Stemming op de beurs

NMV stond op de beurzen Hardenberg en Gorinchem. De NMV-stand is druk bezocht door leden maar ook door geïnteresseerde melkveehouders. Wij hebben een mooi aantal nieuwe leden mogen verwelkomen. Daar zijn we erg blij mee. Want hoe groter onze achterban, hoe meer invloed we uit kunnen oefenen. En dat is noodzakelijk, want de onzekerheid over de toekomst van de melkveehouderij is groot onder onze leden. En begrijpelijk. De verhalen die we gehoord hebben lijken soms uitzichtloos. Maar voor NMV is opgeven geen optie.

Word ambassadeur van NMV, werf leden!

Bovenstaande boodschap hebben we op de beurs meegegeven aan onze leden. Het schijnt dat LTO veel leden verliest. Als deze melkveehouders geen lid worden van NMV, (de enige andere belangenbehartiger die aan tafel zit bij overheid en provincies) dan verzwakt de positie van alle melkveehouders. We zitten als sector op dit moment in zwaar weer, daarom kunnen we ons dat niet permitteren. Help onze achterban te vergroten!

Heeft u ondersteunende materialen nodig zoals bijvoorbeeld extra Koebonten of NMVisie's? Aarzel niet, laat het ons weten! Wij sturen het graag naar u toe.

Van de voorzitter...

Herverkaveling ín beleid

Herverkaveling is een instrument om een bestaande structuur te verbeteren en werkbaar te maken. Als we de balans opmaken van het huidige natuurbeleid dan moet de conclusie zijn dat het heel veel heeft gekost, maar dat de doelen niet gehaald zijn. Er is 5,5 miljard uitgegeven aan de realisatie van de Ecologische hoofdstructuur. Voor de opvolger van de EHS, het 'Natuurnetwerk Nederland', kregen de provincies een bedrag van 205 miljoen, oplopend tot 305 miljoen in 2018. De doelstelling van de EHS was; biodiversiteit behouden en herstellen. We kunnen rustig concluderen dat dit niet is gelukt. Als we vasthouden aan beleid, de bestaande structuur niet verbeteren en werkbaar maken, zal het ook nooit lukken. Ook de PAS dient in een herverkaveling van het beleid meegenomen te worden en de al eeuwen oude boerengebruiken zoals weiden en bemesten dienen hierin vanzelfsprekend voor de sector in te worden opgenomen.

Bij het gevoerde mestbeleid kunnen we hetzelfde concluderen: Het heeft ons, als sector, veel gekost. De resultaten blijven echter achterwege. Als we nu niet oppassen gebeurt ons dit in de klimaatdoelstellingen nog eens. Vanuit NMV pleiten we dan ook voor meer samenhang op alle gebieden, om zo tot een evenwichtig landbouwbeleid te komen. Het verbod van de sleepvoet, en de uitzonderingen die waren voorgenomen om hem nog te kunnen gebruiken, getuigen van weinig kennis van een goede landbouwpraktijk. Toepassing van mest verdund met veel water vergroot het risico van afspoeling in het voorjaar. De grond is dan door de seizoensinvloed op zichzelf al nat. Bovendien is de emissie in het voorjaar veel lager dan in de zomer. De nieuwe verboden en geboden lijken meer op een staaltje creatief boekhouden dan wetgeving die het milieu dient.

Volgens mij was het beter geweest om de sleepvoet in het voorjaar gewoon toe te staan eventueel in combinatie met weidegang. Vervolgens mest verdunnen met water uit de put en in de zomer ook met de sleepvoet uitrijden; iets wat ook nog eens opbrengst verhogend werkt. Tevens nodigt het uit tot een kleinere gift wat beter is voor de bodem en het bodemleven. Als de overheid de biodiversiteit op het boerenland écht wil herstellen dan zal zij toch uit een ander vaatje moeten tappen. De mestaanwending moet met een bodemvriendelijker techniek plaatsvinden.

De emissie vanuit de grond zal daardoor beduidend minder worden, daar de graszode niet meer wordt doorsneden met gleuven. Vanuit NMV pleiten we dan ook voor een grondige herverkaveling op alle beleidskaders, waarbij voorop moet staan dat er een goede samenhang dient te zijn van alle maatregelen. Zo kunnen we de doelen die gesteld zijn halen. Als voorbeeld hiervoor kan onze inbreng in de GLB discussie dienen, waar we gepleit hebben om blijvend grasland te belonen. Zo leveren we een bijdrage aan de CO2 doelstellingen, de verbetering van de waterkwaliteit én de terugdringing van nodeloze regelgeving.

Het jaar 2018 is bijna voorbij en ik wens u allen een beter 2019 toe. Ik sluit graag af met een regel uit een lied van Ede Staal: 't Het nog nooit zo donker west of het werd oltyd wel weer licht.

NMV-informatie

Secretariaat NMV
Krachtighuizerweg 28
3881 PD Putten
Tel: 06 213 22 313
E-mail info@nmv.nu
Website: www.nmv.nu
Twitter: @NMVnieuws

De Koebont verschijnt maandelijks.

Contactpersonen per provincie

- **Drenthe:**
Evie Waninge, Dwingeloo
0521 591468 - drenthe@nmv.nu
- **Flevoland:**
Herman Zonderland, Espel
06 30007833 - flevoland@nmv.nu
- **Friesland:**
Oedsen Visser, Wijns
06 19302823 - friesland@nmv.nu
- **Gelderland:**
Rick Walvoort – Gesteren
06-21463031 – gelderland@nmv.nu
Peter van Beest, Lienden
0344 662334 – gelderland2@nmv.nu
- **Groningen:**
Ate Kuipers, Oldehove
06 23371122 - groningen@nmv.nu
- **Limburg:**
Hans Geurts, Veulen
0478 541592 - limburg@nmv.nu
- **N-Brabant:**
Johan van Gorp, Alphen
013 5081547 - brabant@nmv.nu
- **N-Holland:**
Sjaak Ruyter, Schagen
0224 297156 - nholland@nmv.nu
- **Overijssel:**
Lammert van Dijk, Kampen
06 10634335 - overijssel@nmv.nu
- **Utrecht:**
Chiel Markus, Papekop
0348 565588 - utrecht@nmv.nu
- **Z-Holland:**
Henk van Egmond, Nieuwkoop
06 41736675 - zholland@nmv.nu
- **Zeeland:**
Henk van Egmond, Nieuwkoop
06 41736675 - zeeland@nmv.nu

U kunt zich aanmelden als lid of informatie aanvragen via de contactpersonen of bij het NMV-secretariaat. Of ga naar de website en meld u aan via het aanmeldformulier.

Dit is alweer de laatste Koebont van 2018
Een jaar waarin er opnieuw veel onzekerheden in de melkveehouderij geweest zijn. I&R onregelmatigheden, bezwaar- en beroepsschriften of beroepen op de knelgevallenregeling die pas heel laat in het jaar afgehandeld of zelfs overgeheveld worden naar 2019. Veel melkveehouders wisten het afgelopen jaar niet waar ze aan toe waren. Wij hopen dat we in het nieuwe jaar weer stabiliteit in de sector terugvinden.

NMV heeft het afgelopen jaar er vol op ingezet uw belangen in alle actuele onderwerpen zo goed mogelijk te verdedigen. Het is ons er alles aan gelegen uw stem zo goed mogelijk door te laten klinken bij de beleidsmakers. Ook in het nieuwe jaar zullen we ons daar vol voor in blijven zetten. Samen gaan we er voor om die randvoorwaarden in de sector te krijgen waardoor u het werkplezier weer terugkrijgt.

Voor nu wensen wij u fijne kerstdagen en het allerbeste voor 2019.
Wij staan in 2019 in ieder geval weer voor u klaar.

De weken van kerst en oud-en-nieuw is het secretariaat gesloten.
Voor echt dringende zaken zijn wij telefonisch bereikbaar.

Met een hartelijke kerstgroet,
NMV bestuur en secretariaat

Agenda

17 dec
NMV-bestuursvergadering om 20.00 uur in De Schakel, Nijkerk

21 jan
NMV-commissie vergaderingen

Nederlandse Melkveehouders Vakbond